

På oppdrag for TONO

Tallene bak tallene

En oversikt over
pengestrømmene bak
TONOs inntekter og
utbetalinger

oslo**economics**

Tittel: Tallene bak tallene

Utarbeidet av: Oslo Economics

Oppdragsgiver: TONO

Publisert: Mai 2024

Rapportnummer: [2024-45]

Kontaktperson: Ove Skaug Halsos / Ansvarlig partner

E-post: osh@osloeconomics.no

Tel: +47 415 21 059

Foto/illustrasjon forside: iStock Images

Innhold

Sammendrag	4
1. Innledning	5
1.1 Bakgrunn	5
1.2 Mandat	6
1.3 Informasjonsgrunnlag og metode	6
2. TONOs inntekter og utbetalinger	7
2.1 TONOs inntekter	7
2.2 Utbetalinger til TONOs medlemmer	8
3. Konsertområdet	11
3.1 TONOs inntekter fra konserter	11
3.2 Utbetalinger fra konserter i Norge til norske opphavere	14
4. Referanser	16

Sammendrag

TONO er en kollektiv forvaltningsorganisasjon som forvalter økonomiske rettigheter i musikkverk på vegne av sine over 40 000 medlemmer og flere millioner rettighetshavere fra resten av verden. TONOs inntekter kommer fra ulike områder, blant annet kringkasting, online og serveringsbransjen. TONO får også inntekter fra konserter, og i 2023 var TONOs inntekter fra konserter i Norge på om lag 112 millioner kroner. De største konsertinntektene til TONO kommer fra festivaler og eventbyråer. Om lag 30 000 komponister og tekstforfattere fikk utbetalinger fra TONO i 2023. Av disse fikk 33 prosent utbetaling helt eller delvis som følge av konserter i Norge, og for denne gruppen kom 48 prosent av utbetalingene fra konserter.

Kartlegging av pengestrømmene bak TONOs inntekter og utbetalinger generelt, og på konsertmarkedet spesielt

Med bakgrunn i TONOs ønske om å presentere pengestrømmene og økonomien i TONOs medlemsmasse, har Oslo Economics bistått TONO med å gi en oversikt over pengestrømmene bak TONOs inntekter og utbetalinger generelt, og på konsertmarkedet spesielt. Kartleggingen er hovedsakelig basert på data om TONOs inntekter fra ulike områder og utbetalinger til medlemmene fra TONOs interne database.

90 prosent av norske opphavere som fikk utbetaling fra TONO i 2023 fikk under 13 000 kroner

Opphavere mottar utbetaling fra TONO basert på hvor og hvor ofte deres musikkverk er spilt, og fra TONO får de inntekter fra avspilling i både Norge og utlandet. Om lag 30 000 komponister og tekstforfattere fikk utbetalinger fra TONO i 2023. Medianutbetalingen lå på 175 kroner. Det vil si at 50 prosent av opphaverne som fikk utbetaling fikk utbetalt 175 kroner eller mindre. Det er dermed mange opphavere som fikk en relativt lav utbetaling fra TONO. Noen medlemmer fikk en langt høyere utbetaling enn dette. 90 prosent av opphaverne som fikk utbetaling av TONO i 2023 fikk utbetalt under om lag 13 000 kroner, og mottok samlet sett 10 prosent av de totale TONO-utbetalingene.

TONOs handelsbalanse er negativ

Det foregår en utveksling av midler mellom TONO og utenlandske søsterselskaper hvert år. Søsterselskapene tar betalt for offentlig avspilling i utlandet av musikkverk med norske opphavere, og TONO tar betalt for offentlig avspilling i Norge av musikkverk med utenlandske opphavere. Utbetalingene fra søsterselskapene til TONO inngår som en del av utbetalingene fra TONO til norske opphavere. En handelsbalanse er forskjellen mellom verdien av import og eksport av en vare. TONOs handelsbalanse med søsterselskapene har vært negativ de siste 10 årene. TONO sender dermed ut et større beløp enn de mottar fra utlandet.

TONOs inntekter fra konserter utgjør om lag 3 prosent av de totale inntektene fra konserter i Norge

I 2023 var TONOs konsertinntekter på om lag 112 millioner kroner, som utgjorde 11 prosent av TONOs totale inntekter. Denne andelen har holdt seg på dette nivået de siste 10 årene, med unntak av koronapandemien. For å sette TONOs konsertinntekter i et bransjeperspektiv, er det interessant å se deres konsertinntekter opp mot de samlede konsertinntektene i Norge. Disse var på knapt 4 216 millioner kroner i 2022. Av dette utgjorde TONOs konsertinntekter i 2022, 110 millioner kroner, 2,6 prosent.

De største inntektene til TONO fra konserter i Norge kommer fra festivaler og eventbyråer

Det er festivaler og eventbyråer som betaler mest i vederlag til TONO, etterfulgt av kulturhus og arrangører i kategorien «live scene». Per konsert betaler også eventbyråer og festivaler mest til TONO.

For 33 prosent av opphaverne som fikk utbetaling fra TONO i 2023, kom utbetalingen helt eller delvis som følge av konserter i Norge

Av de om lag 30 000 opphaverne som fikk utbetaling fra TONO i 2023, fikk om lag 10 000 utbetaling helt eller delvis som følge av konserter i Norge (33 prosent). For de 33 prosentene var median konsertandel av TONO-utbetalingen 48 prosent.

1. Innledning

TONO er en kollektiv forvaltningsorganisasjon som forvalter økonomiske rettigheter i musikkverk på vegne av sine over 40 000 medlemmer og flere millioner rettighetshavere fra resten av verden.

TONO ønsker å presentere pengestrømmene og økonomien i TONOs medlemsmasse. Med bakgrunn i dette, har Oslo Economics bistått TONO med å gi en oversikt over pengestrømmene bak TONOs inntekter og utbetalinger generelt, og på konsertmarkedet spesielt.

1.1 Bakgrunn

TONO er en medlemseid kollektiv forvaltningsorganisasjon som forvalter de økonomiske opphavsrettighetene i musikkverk til ulike grupper opphavere: komponister, sangtekstforfattere og musikkforlag. TONOs virksomhet er regulert av blant annet Lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett og Lov om opphavsrett til åndsverk mv. (åndsverkloven).

En opphaver til et musikkverk har enerett til å råde over verket, jf. åndsverkloven § 2 og § 3. Målet med loven er blant annet å «gi rettigheter til de som skaper, fremfører eller investerer i åndsverk eller nærstående prestasjoner og arbeider, og slik også gi insentiv til kulturell produksjon». Vernetiden for opphavsrett varer i opphaverens levetid og, noe forenklet, 70 år etter opphaverens død. (Kultur- og likestillingsdepartementet, 2022)

De fleste norske opphavere er medlemmer av TONO, med enkelte unntak. Å være medlem av TONO innebærer å gi TONO fullmakt til å forvalte de økonomiske rettighetene knyttet til musikkverket de har opphavsrett i. TONO skal på sin side handle til beste for medlemmene. På vegne av medlemmene, gir TONO tillatelse til offentlig fremføring av musikk på blant annet digitale plattform, radio, TV, konserter, serveringssteder og butikker, mot betaling i henhold til satte tariffer. TONO overfører hvert år sitt økonomiske resultat til opphaverne, og trekker administrasjonskostnader fra beløpene de innkrever for å dekke kostnadene ved forvaltningen. Med bakgrunn i åndsverkloven

er målet at utbetalingene skal bidra til økt musikkproduksjon.

1.1.1 TONOs medlemmer

TONO har mer enn 40 000 medlemmer, som enten er komponister, sangtekstforfattere eller musikkforlag. Disse er alle opphavere til musikkverk, og er medlemmer i TONO for å sikre at de får inntekter for offentlig bruk av musikkverkene de har opphavsrettigheter i. Per 31. desember 2023 var 40 972 komponister og tekstforfattere, og 317 musikkforlag, medlemmer i TONO (TONO, 2024). Om lag 78 prosent av komponistene og sangtekstforfatterne var menn, og om lag 22 prosent var kvinner. Medlemmene er i alle aldre, men størsteparten er mellom 20 og 49 år.

I tillegg til å forvalte opphavsrettighetene i musikken til norske komponister, tekstforfattere og musikkforlag, forvalter også TONO opphavsrettighetene i musikken til flere millioner av TONO-medlemmenes kolleger fra resten av verden. TONO krever inn vederlag for offentlig avspilling av musikk med utenlandske opphavere i Norge, og utbetaler avregnet sum til opphaverne via TONOs søsterselskaper. TONO har gjensidighetsavtaler med i alt 78 søsterselskaper i andre land i alle verdensdeler.

Opphaverne mottar utbetaling fra TONO basert på hvor og hvor ofte deres musikkverk er spilt, og fra TONO får de inntekter fra avspilling i både Norge og utlandet. Utbetalingene gjøres med utgangspunkt i TONOs vedtekter, fordelingsplan og avregningsmodell slik de er vedtatt av TONOs årsmøte, som også legger overordnede føringer for vederlagsavregningen, samt beslutninger tatt av TONOs styre og administrerende direktør.

Opphaver versus artist

En opphaver, altså en komponist eller sangtekstforfatter, er ikke nødvendigvis en utøvende musiker, og en utøvende musiker er ikke nødvendigvis en opphaver. En opphaver fremfører dermed ikke nødvendigvis musikkverk hen har opphavsrettigheter i. Dersom musikkverket en opphaver har rettigheter i blir spilt på en konsert, og opphaveren ikke er en av musikerne, er TONO-inntekten opphaverens eneste inntekt fra konserten.¹ Med bakgrunn i dette er det sentralt å skille mellom musiker- eller artistøkonomi og opphaverøkonomi.

1.1.2 Endringer i konserttariffen

I dag beregnes vederlaget til TONO for konsertarrangører i utgangspunktet ut fra brutto billett-

¹ Med unntak av bestillingshonorar o.l.

inntekter per konsert og antall TONO-beskyttede verk som er brukt.

I dag er 793 kroner minimumsbeløpet konsertarrangører må betale til TONO for bruk av TONO-forvaltede musikkverk. Dette gjelder uavhengig av andel TONO-forvaltede musikkverk som benyttes, og hvorvidt konsertarrangøren har billettinntekter. Dersom arrangøren har billettinntekter, gjelder minimumsbeløpet for billettinntekter inntil 7 930 kroner. Ut over dette beregnes vederlaget prosentvis ut fra fire trinn for størrelsen på billettinntektene. For de første 21 979 kronene betaler man 10 prosent, for de neste 21 979 til 66 068 kronene betaler man 8 prosent, for de neste 66 068 til 219 786 kronene betaler man 4 prosent, og for inntektene over 219 786 kroner betaler man 2 prosent til TONO. I tilfellene hvor det ikke foreligger billettinntekter beregnes vederlaget ut fra antall tilhørere. Minimumsbeløpet må betales for inntil 100 tilhørere, og deretter må arrangøren betale 3,60 kroner per ekstra tilhører. (TONO, 2024)

TONO starter i mai 2024 en gradvis innføring av en todelt endring av tariffene for betaling av vederlag til TONO for konsertarrangører. Den første endringen innebærer at tilskudd skal legges til brutto billettinntekter i beregningen av vederlaget, med et bunnfradrag og muligheter for å søke om ytterligere fradrag. Den andre endringen innebærer å øke det siste trinnet fra 2 til 3 prosent.

1.2 Mandat

TONO ønsker å presentere pengestrømmene og økonomien i TONOs medlemsmasse. Med bakgrunn i dette, har Oslo Economics kartlagt pengestrømmene bak TONOs inntekter og utbetalinger generelt, og på konsertmarkedet spesielt, på oppdrag fra TONO. Kartleggingen omfatter inntekter fra vederlag og utgifter i form av utbetalinger til TONOs medlemmer.

1.3 Informasjonsgrunnlag og metode

Kartleggingen er basert på data fra TONOs interne database om inntekter fra ulike områder og utbetalinger til medlemmer i tidsperioden 2014 til 2023. I tillegg har vi sett hen til relevante dokumenter.

Oppdraget er gjennomført i mai 2024.

Alle tall er inflasjonsjustert til 2023-kroner. Videre har vi gjennomgående basert oss på median i analyser av den vanligste verdien i en samling av tall. Medianen er den midterste verdien når dataene er sortert i stigende rekkefølge. Medianen er et mer

robust verktøy å benytte enn gjennomsnittet når dataene er skjevt fordelt. Med bakgrunn i dette benytter vi median i analysene for å unngå påvirkning av ekstremverdier.

Inntekter

På inntektssiden tar vi utgangspunkt i følgende data fra TONO for perioden 2014 til 2023:

- Overordnede inntekter fra ulike kundegrupper
- Inntekter fra konsertarrangører

TONO lisensierer konsertarrangører basert på én til én lisensiering for enkeltkonserter og gjennom rammeavtaler med enkelte kunder. I dette oppdraget tar vi kun utgangspunkt i data om én til én lisensierte konserter. Videre tar vi utgangspunkt i konsertenes fakturadato. Dette betyr at konsertene kan ha funnet sted på et tidligere tidspunkt enn det som kommer frem av våre analyser.

Vi har ikke tilgang til data om utbetalinger fra TONO som kommer fra konserter i utlandet. Tallene vi bruker i rapporten er dermed utelukkende basert på opphaveres TONO-inntekter i 2023 fra konserter i Norge.

Utbetalinger

På utbetalingssiden tar vi utgangspunkt i data fra TONO fra 2023.

TONO avregner innkrevde beløp til sine medlemmer. Med avregning menes prosessen der TONO tildeler beløp til rettighetshavere gjennom rapportert og betalt offentlig bruk av musikkverk TONO forvalter (TONO, 2024). I 2023 fikk 30 505 medlemmer avregning av TONO.

I analyser av data om enkeltmedlemmer tar vi kun utgangspunkt i data om enkeltmedlemmer, altså komponister og sangtekstforfattere. Videre ser vi kun på dem som er avregnet med positivt fortegn og avregnet med et beløp høyere enn 0,01 kroner, altså kun dem som har fått en utbetaling fra TONO, og vi ekskluderer musikkforlag. En avdød opphaver kan ha flere arvinger, og disse står som enkeltstående betalingsmottakere hos TONO. Vi har imidlertid kun tatt utgangspunkt i det samlede beløpet fra TONO til den avdøde opphaveren. Med bakgrunn i disse kriteriene studerer vi avregningene til 29 297 medlemmer i våre analyser, som er 1 208 lavere enn antallet avregnede medlemmer totalt.

For enkelhetsskyld omtaler vi avregninger som utbetalinger i denne rapporten.

2. TONOs inntekter og utbetalinger

TONO får inntekter fra ulike områder som fordeles til opphavere i Norge og i andre land via TONOs søsterselskaper. TONOs inntekter har økt med 40 prosent i perioden 2014 til 2023.

TONO utbetaler innkrevde vederlag til både norske og utenlandske opphavere basert på hvor, og hvor ofte, musikkverkene de har opphavsrettigheter i er spilt. I 2023 fikk 90 prosent av de norske opphaverne utbetalt under 13 000 kroner fra TONO.

2.1 TONOs inntekter

TONOs inntekter kommer fra ulike områder. Inntektene genereres gjennom at aktører betaler for bruk av åndsverk, som forvaltes av TONO, i en offentlig sammenheng. Aktørene betaler vederlag basert på satte tariffen avhengig av hvor musikken skal brukes. Det er styret i TONO som fastsetter de ulike tariffene.

TONOs inntekter har økt med omtrent 50 prosent i perioden 2014 til 2023. Av Figur 2-2 ser vi at inntektsområdene online og kringkasting er

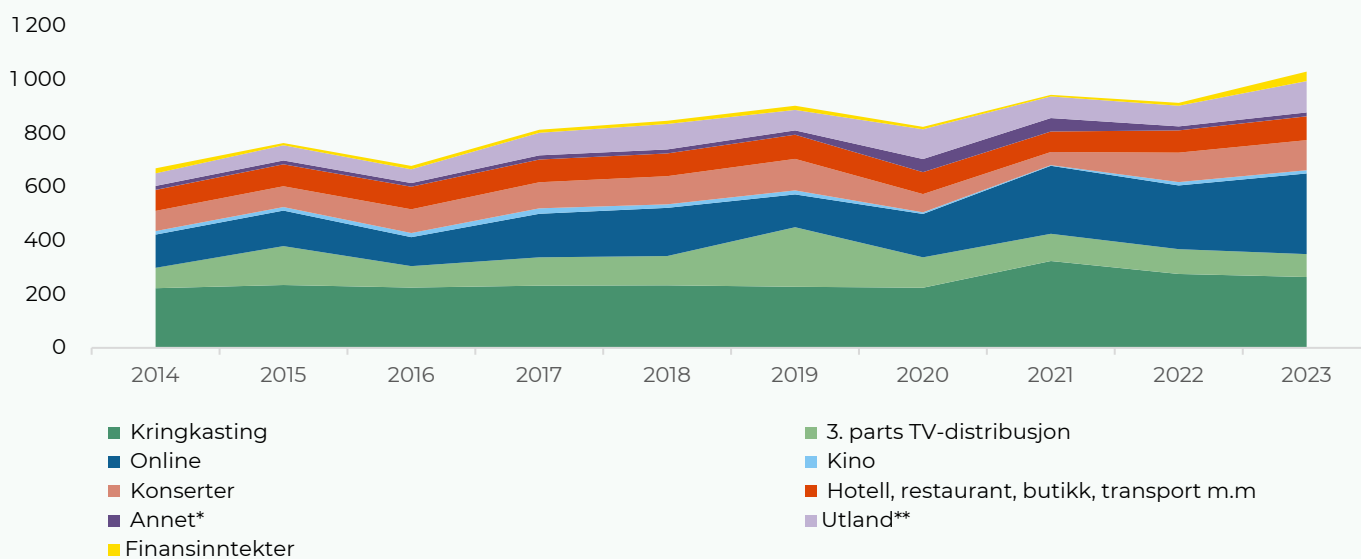
Figur 2-1: TONOs inntektsområder

Note: *) Annet inkluderer Gudstjeneste m.m., tilfeldige brukere – dans, idrett m.m., revy- / musikkdramatisk, andre vederlag, annen driftsrelatert inntekt. **) Service inkluderer hotell, restaurant, butikk, transport m.m. Kilde: TONOs årsrapport for 2023 (2024)

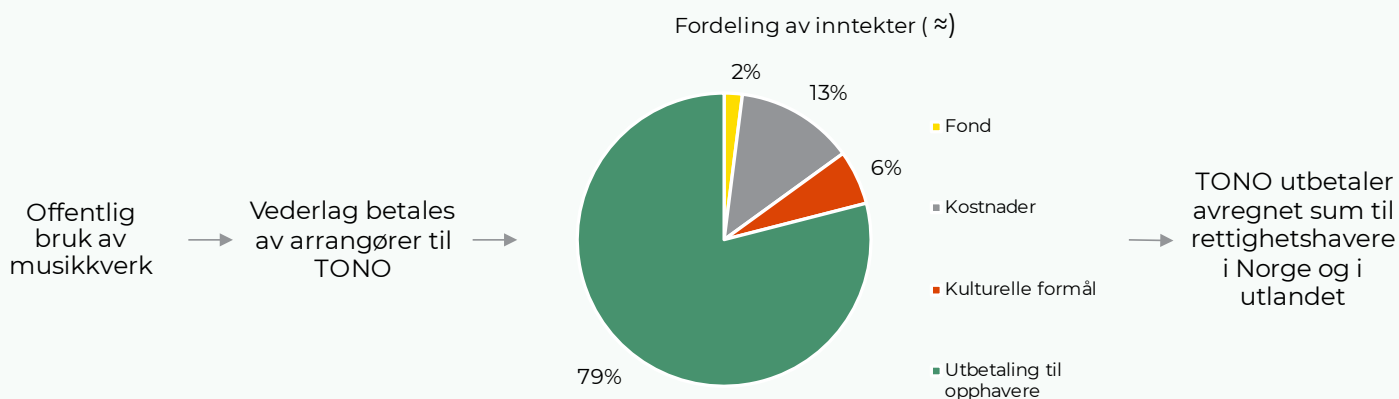
områdene som gir størst inntekter til TONO. Som forventet, har størrelsen på inntekter fra online økt de siste årene, og inntektene fra online utgjør en stadig større andel av de totale inntektene. Andelen inntekter fra kringkasting har holdt seg stabil de

Figur 2-2: TONOs inntekter i MNOK

Note: Alle tall er omregnet til 2023-kroner. Kilde: Priskalkulatoren SSB. *) Annet inkluderer Gudstjeneste m.m., tilfeldige brukere – dans, idrett m.m., revy- / musikkdramatisk, andre vederlag, annen driftsrelatert inntekt. **) «Utland» dekker alle TONO-avregninger til våre medlemmer fra andre søsterselskaper, og kan dekke alt fra konsert og online til kringkasting. Kilde: Priskalkulatoren SSB og TONOs interne database

Figur 2-3: Veien fra betaling for offentlig bruk av musikkverk til utbetaling

Kilde: Priskalkulatoren SSB og TONOs årsrapport for 2023 (2024)

siste 10 årene, på rundt 30 prosent. Andelen konsertinntekter utgjør av de totale inntektene har holdt seg noenlunde stabil rundt 12 prosent de siste 10 årene, med unntak av koronapandemien.

2.1.1 Fordeling av TONOs inntekter

Figur 2-3 illustrerer veien fra betaling for offentlig bruk av musikkverk til utbetaling til opphavere. De innkrevede vederlagene for offentlig bruk av musikkverk som TONO forvalter rettighetene til, tilhører opphaverne. Dette er riktignok etter at TONO har gjort fradrag for begrunnede og dokumenterte kostnader, kulturelle midler og lovpålagt avgift til Det norske komponistfond. Iht. TONOs vedtekter § 2, vil TONO derfor ikke gå med overskudd, og TONO har heller ikke som mål å gi utbytte til sine medlemmer. (TONO, 2023) Utbetaling til opphaverne gjøres med utgangspunkt i TONOs vedtekter, fordelingsplan og avregningsmodell slik de er vedtatt av TONOs årsmøte.

Det norske komponistfond

TONO er forpliktet til å betale avgift til Det norske komponistfond, jf. lov om avgift til Det norske

komponistfond §§ 3 og 4. Avgiften er i dag på 2 prosent av TONOs bruttoomsättning.

Kostnader

Utgangspunktet er at alle vederlagsmidler skal fordeles til rettighetshaverne, med unntak av administrasjonskostnader og midler som årsmøtet beslutter skal benyttes på annen måte. I kostnader for 2023 inngikk blant annet lønn, honorar, sosiale kostnader, driftskostnader og tap.

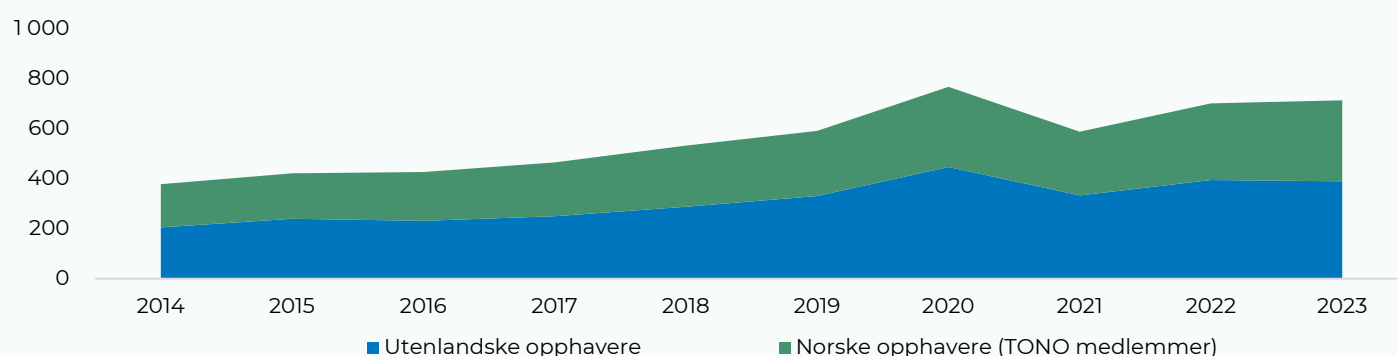
Kulturelle midler

For hver rettighetshaver, kan TONO holde av inntil 10 prosent av avregningene til kulturelle midler, jf. vedtektene § 58. Midlene brukes til nasjonale musikkulturelle formål og stipendmidler.

2.2 Utbetalinger til TONOs medlemmer

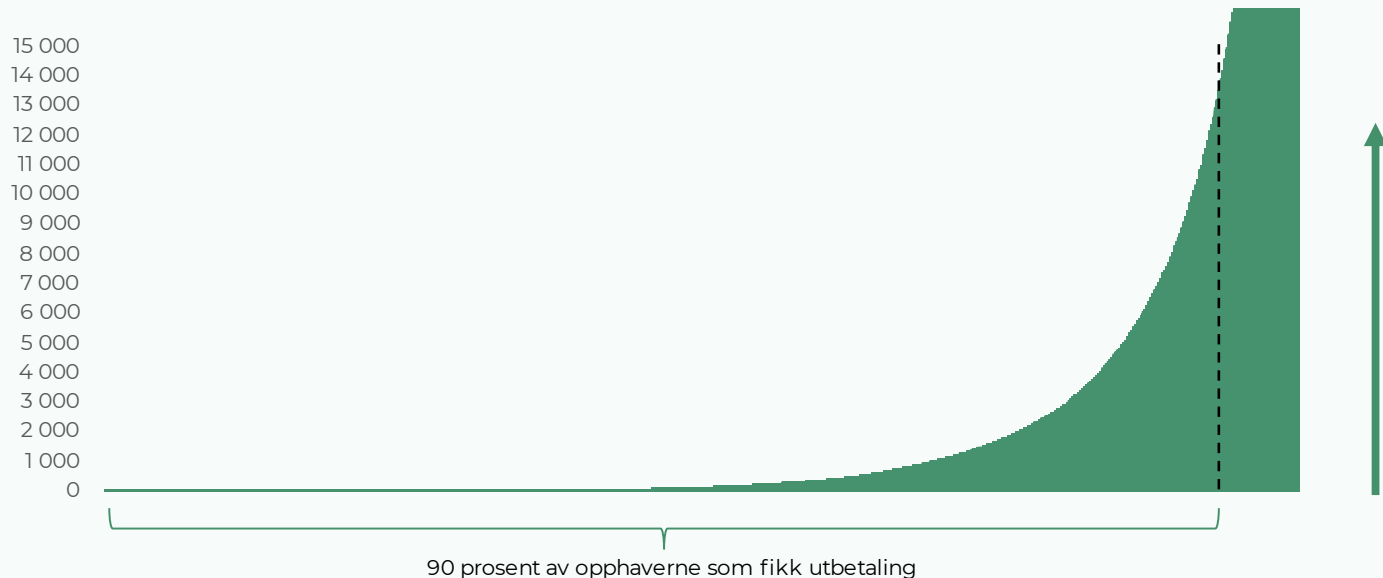
TONO skal fordele vederlagsmidler til medlemmene på en betryggende og nøyaktig måte og i overensstemmelse med de generelle

Figur 2-4: Utbetalinger til norske og utenlandske opphavere i MNOK

Note: Alle tall er omregnet til 2023-kroner. Kilde: Priskalkulatoren SSB og TONOs interne database.

Figur 2-5: TONO-medlemmer som fikk utbetaling i 2023

Note: N = 29 297. Vi regner medlemmer komponister og tekstforfattere. Vi utelukker musikkforlag, AS-registrerte selskap for opphavere, og arvinger til avdøde opphavere i tilfellene hvor det er flere enn én arving. Vi har utelatt utbetalinger over 15 000 kroner for å illustrere fordelingen av TONO-utbetalingen for størsteparten av medlemmene. Medlemmet som fikk høyest TONO-utbetaling i 2023 fikk utbetalt om lag 3,1 millioner kroner. Kilde: TONOs interne database.

fordelingsprinsippene, fastsatt av årsmøtet, jf. lov om kollektiv forvaltning §§ 12 og 21.

Av Figur 2-4 og ser vi at litt over halvparten av utbetalingene fra TONO gikk til utenlandske opphavere og musikkforlag gjennom søsterselskapene i 2023. Denne fordelingen har stort sett vært uendret siden 2014.

2.2.1 Utbetaling til norske opphavere

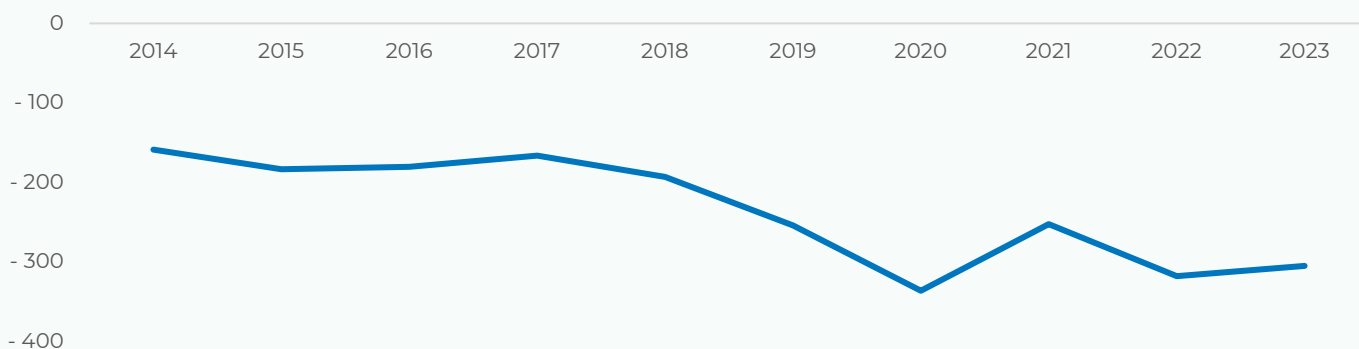
Blant de 40 972 komponistene og tekstforfatterne som var medlem i TONO i 2023, fikk om lag 30 000 av dem utbetalinger fra TONO dette året. Vi kaller heretter komponister og tekstforfattere for opphavere. Medianutbetalingen lå på 175 kroner. Det vil si at 50 prosent av opphaverne som fikk utbetaling fikk utbetalt 175 kroner eller mindre. Det

er dermed mange opphavere som fikk en relativt lav utbetaling fra TONO. Av Figur 2-5 ser vi at noen medlemmer fikk en langt høyere utbetaling enn dette. De 10 prosentene av opphaverne som fikk høyest utbetaling av TONO, mottok samlet 90 prosent av de totale TONO-utbetalingene, og medlemmet som fikk høyest TONO-utbetaling i 2023 fikk utbetalt om lag 3,1 millioner kroner. 90 prosent av opphaverne som fikk utbetaling av TONO i 2023 fikk utbetalt under om lag 13 000 kroner, og mottok samlet sett 10 prosent av de totale TONO-utbetalingene.

2.2.2 Utbetaling til utenlandske opphavere

Det foregår en utveksling av midler mellom TONO og søsterselskapene hvert år. Søsterselskapene tar

Figur 2-6: TONOs handelsbalanse i MNOK

Note: Alle tall er omregnet til 2023-kroner. Onlineinntekter fra utlandet inkluderer kun de onlineinntekter TONO har mottatt fra søsterselskaper i andre land, og ikke inntekter fra direktelisensiering av musikkstrømmetjenester via Polaris HUB, som eies av TONO, Koda (DK) og Teosto (FIN). I 2023 utgjorde disse inntektene 31 018 780 kroner. Tallet på inntekter fra utlandet er dermed noe underestimert. Kilde: Priskalkulatoren SSB, TONOs interne database og (TONO, 2024)

betalt for offentlig avspilling i utlandet av musikkverk med norske opphavere, og TONO tar betalt for offentlig avspilling i Norge av musikkverk med utenlandske opphavere. Utbetalingene fra søsterselskapene til TONO inngår som en del av utbetalingene fra TONO til norske opphavere.

En handelsbalanse er forskjellen mellom verdien av import og eksport av en vare. Figur 2-6 viser utviklingen i differansen mellom hva TONO har fått utbetalt fra søsterselskapene i utlandet og utbetalingene som har blitt sendt fra TONO til søsterselskapene. Vi ser at TONOs handelsbalanse med søsterselskapene har vært negativ de siste 10 årene. TONO sender dermed ut et større beløp enn de mottar fra utlandet.

I 2023 betalte TONO knapt 390 millioner kroner til sine søsterselskaper, mens de fikk utbetalt drøyt 85 millioner kroner.² Den største andelen, 43 prosent, av TONO-utbetalinger til utenlandske opphavere kommer fra online avspilling.

2.2.3 Betydningen av TONO-inntekten for opphavere

I tillegg til å livnære seg som komponister og sangtekstforfattere, kan opphavere jobbe som utøvende musikere eller produsenter, for å nevne noe. Mange har også annen kompetanse som gjør at de kan arbeide innenfor andre sektorer enn musikkbransjen. For opphavere er dermed opphavsrettighetene én av flere inntektskilder. Fordi det varierer hvilke kilder som gir størst inntekt for den enkelte opphaver, varierer den relative betydningen av TONO-inntekten på tvers av opphavere.

² Onlineinntekter fra utlandet inkluderer kun de onlineinntekter TONO har mottatt fra søsterselskaper i andre land, og ikke inntekter fra direktelicensiering av musikkstrømmetjenester via Polaris HUB, som eies av

TONO, Koda (DK) og Teosto (FIN). I 2023 utgjorde disse inntektene 31 018 780 kroner. Tallet på inntekter fra utlandet er dermed noe underestimert.

3. Konsertområdet

Andelen av TONOs inntekter fra konserter utgjorde om lag 11 prosent i 2023. Andelen har holdt seg på dette nivået de siste 10 årene, med unntak av under koronapandemien. Det er festivaler og eventbyråer som betaler mest i vederlag til TONO, etterfulgt av kulturhus og arrangører i kategorien «live scene». Per konsert betaler også eventbyråer og festivaler mest til TONO.

For 33 prosent av opphaverne som fikk utbetaling fra TONO i 2023, kom utbetalingen helt eller delvis som følge av konserter i Norge. For disse utgjorde konsertandelen av TONO-utbetalingen 48 prosent.

3.1 TONOs inntekter fra konserter

Konsertarrangører er én av TONOs kundegrupper. Når disse arrangerer en konsert eller et event med musikkverk TONO forvalter må de betale opphaverne via TONO basert på gitte vilkår og tariff.

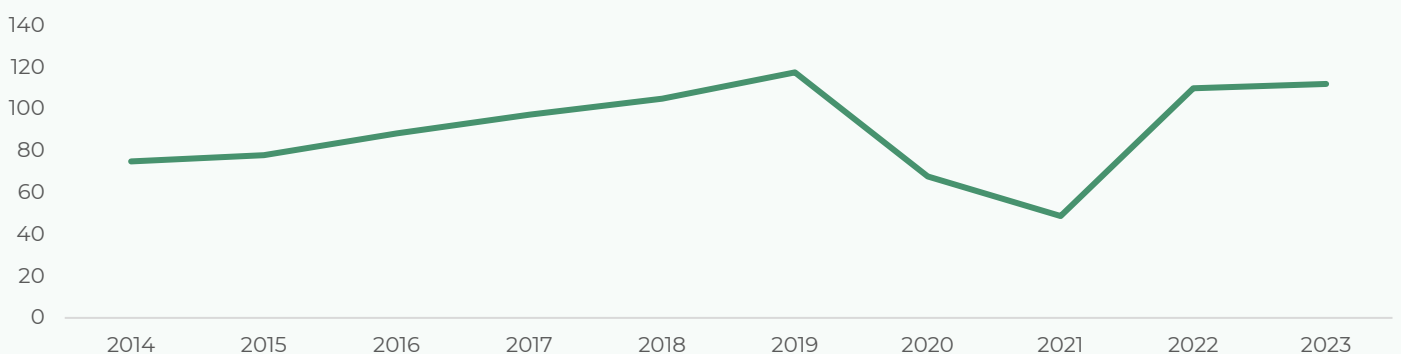
I 2023 var TONOs konsertinntekter på om lag 112 millioner kroner, som utgjorde 11 prosent av TONOs totale inntekter. Av Figur 3-1 ser vi at konsertinntektene økte i perioden 2014 til 2019, og at de var på sitt høyeste i 2019, på 118 millioner kroner. Inntektene ble sterkt påvirket av nedstengningen

som følge av koronapandemien, men i 2022 begynte konsertinntektene å nærme seg nivået fra 2019 igjen.

Det påløper både inntekter og kostnader for en konsertarrangør ved arrangementen av en konsert. Eksempler på inntekter er billettinntekter og tilskudd, mens eksempler på kostnader er honorar til artister, billettører og teknikere, og leie av lokaler og utstyr. Vederlaget til TONO er også en utgift dersom det brukes musikkverk forvaltet av TONO. Hvordan inntektene og kostnadene ved å arrangere en konsert fordeler seg vil variere både på tvers av konsertkategorier og på tvers av hvor store konsertene er. Dette betyr også at det vil variere hvor stor andel av de totale kostnadene TONO-vederlaget utgjør for den enkelte konsertarrangør.

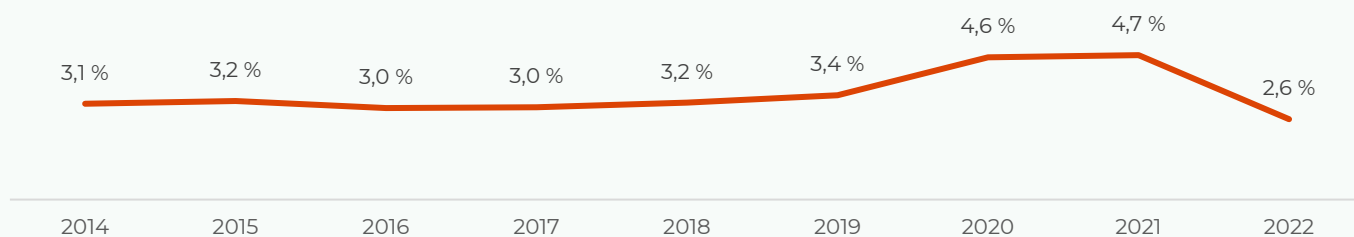
Vi har ikke innsikt i norske konsertarrangørers samlede kostnader, og kan dermed ikke si noe om hvor mye TONO-vederlaget utgjør som andel av kostnadene. Vi kan imidlertid si noe om hvor mye TONOs konsertinntekter, altså totalt betalte vederlag til TONO fra konsertarrangører, utgjør som andel av de totale konsertinntektene i Norge. Rapporten *Kunst i tall* presenterer kunnskap om inntekter i musikk-, litteratur-, visuell kunst- og scenekunstbransjen i Norge. Rapporten gir en god oversikt over de totale inntektene i musikkbransjen i Norge, som også omfatter konsertinntekter. Disse består i all hovedsak av inntekter fra salg av billetter til publikum til konserter i Norge, men også andre arrangementer når de registreres hos TONO. Forfatterne finner at de samlede konsertinntektene i Norge var på knapt 4 216 millioner kroner i 2022 (Stampe, et al., 2023). For å sette TONOs konsertinntekter i et bransjeperspektiv, er det interessant å se deres konsertinntekter opp mot de samlede konsertinntektene i Norge. Av de samlede konsert-

Figur 3-1: TONOs inntekter fra konserter i MNOK

Note: Alle tall er omregnet til 2023-kroner. Kilde: Priskalkulatoren SSB og TONOs interne database

Figur 3-2: TONOs konsertinntekter som andel av de totale konsertinntektene i Norge

Kilde: *Kunst i tall 2022* (Stampe, et al., 2023) og TONOs interne database.

inntektene i Norge i 2022 utgjorde TONOs konsertinntekter i 2022, 110 millioner kroner, 2,6 prosent. Som vi ser av Figur 3-2, forholdt denne andelen seg relativt stabil i perioden 2014 til 2019, økte noe i 2021 og 2022, og var på sitt laveste i 2022.

3.1.1 TONOs inntekter fra konserter fordelt på type konsertarrangør

Konsertarrangører er en sammensatt gruppe, og består av arrangører med omsetning, med ulike målgrupper og som arrangerer konserter innenfor ulike sjangre. For våre analyser har vi delt konsertarrangørene som betaler vederlag til TONO inn i følgende hovedkategorier:

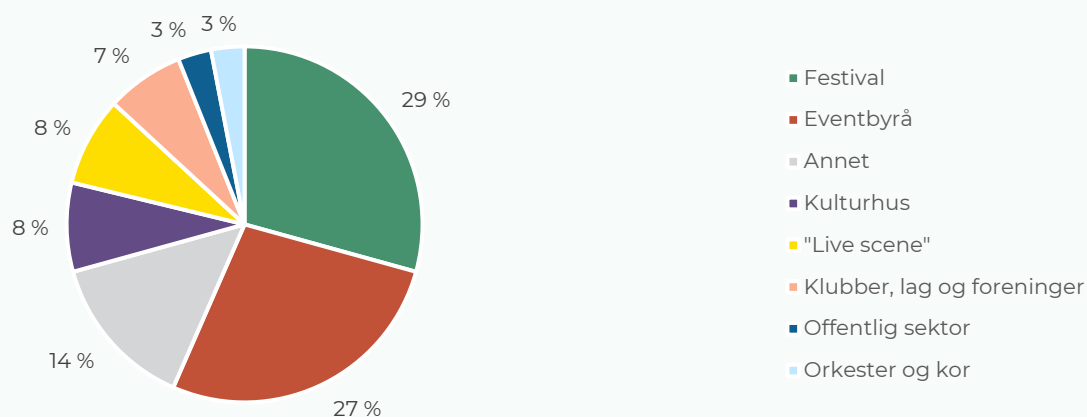
- **Eventbyråer:** arrangerer konserter og arrangementer på oppdrag fra andre. Omfatter ulik Live Nation Norway, Kirkelig kulturverksted og Timeout, mm.
- **«Live scene»:** konsertscener som Blå, Parkteatret og Chat Noir, mm.
- **Klubber, lag og foreninger:** idrettslag, grendelag og Strømmestiftelsen, mm.

- **Offentlig sektor:** stat, fylkeskommuner og kommuner.
- **Festivaler:** Ultimafestivalen, Øyafestivalen og Oslo Pride, mm.
- **Orkester og kor:** Oslo-filharmonien, Stavanger symfoniorkester, Sølvguttene, mm.
- **Kulturhus:** Baroniet Rosendal og Oslo konserthus, mm.
- **Annet:** kirker, korps, hoteller, kjøpesentre og museer, mm.

Av Figur 3-3 ser vi at konsertarrangørene som betalte mest til TONO i 2023 var festivaler og eventbyråer. Deretter fulgte «live scene», kulturhus og klubber, lag og foreninger.

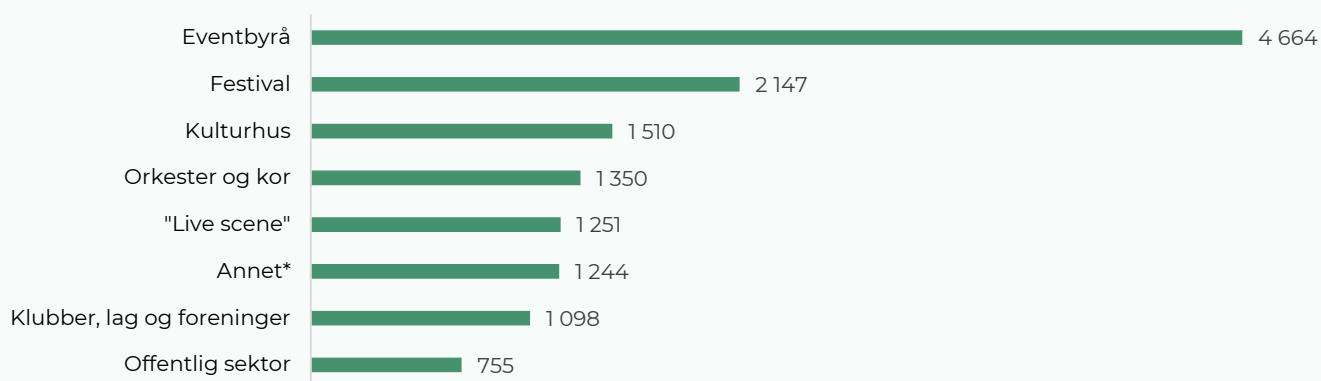
Andelen konsertinntekter fra festivaler lå i 2023 på knapt 30 prosent. Den relative betydningen av disse inntektene har variert noe over tid siden 2018, men

Figur 3-3: TONOs konsertinntekter fordelt på type konsertarrangør i 2023

N = 4 116 arrangører. *) Annet inkluderer blant annet korps, kirker, museer/kunstutstillinger, skole/utdanning, transport og hotell. Kilde: Priskalkulatoren SSB og TONOs interne database

Figur 3-4: Median TONO-vederlag per konsert fordelt på type konsertarrangør i 2023

N= 18 116 fremføringer. Note: Vi baserer analysen på antall fremføringer. For 4 754 observasjoner er fremføringer ikke oppgitt, og disse observasjonene er derfor utelatt i analysen. *) Annet inkluderer blant annet kirker, museer/kunstutstillinger, skole/utdanning, transport og hotell. Kilde: TONOs interne database.

har ligget på rundt 20 prosent i perioden frem mot 2023.

Den relative betydningen av inntekter fra eventbyråer lå i 2023 på 27 prosent av de totale konsertinntektene til TONO. Andelen har vært relativt stabil rundt 23 prosent fra 2018 til 2023.

Andelen konsertinntekter fra arrangører i kategorien «live scene» utgjorde 8 prosent i 2023. Andelen har vært relativt stabil rundt dette nivået i perioden 2018 til 2023.

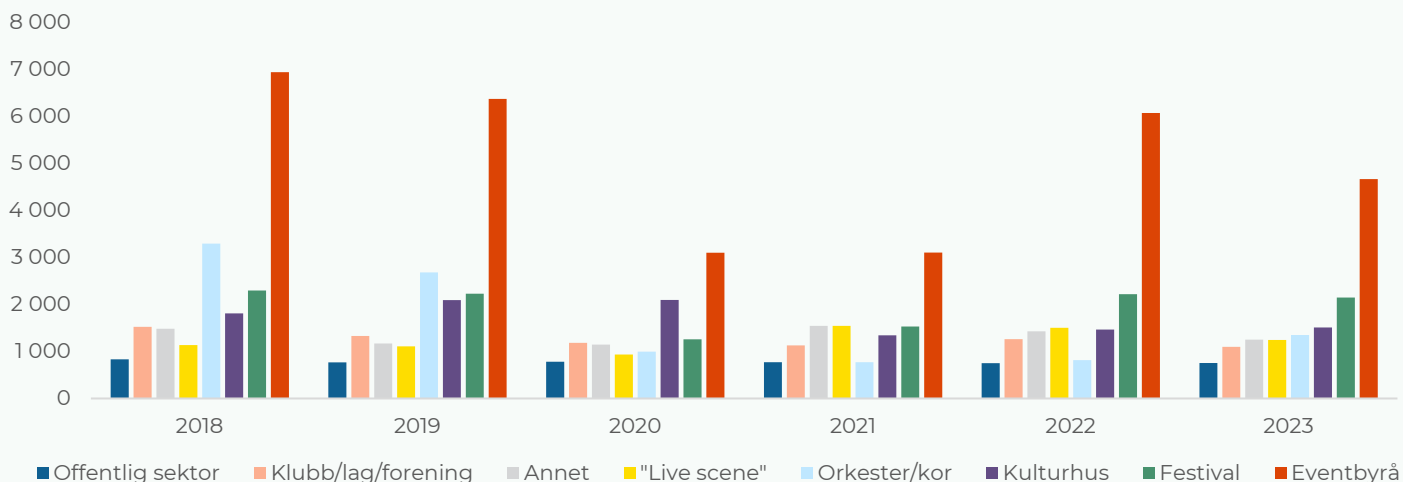
3.1.2 Median TONO-vederlag per konsert fordelt på type konsertarrangør

Det varierer hvor mye konsertarrangører betaler til TONO i vederlag per konsert. Som forklart i kapittel 1.1.2, blir vederlaget beregnet ut fra TONOs konserttariff, og avhenger av enten størrelsen på billett-

inntektene eller antall tilhørere i tilfellene hvor det ikke er billettinntekter. Minimumsbeløpet konsertarrangører må betale for en konsert er 793 kroner, uavhengig av om det er billettinntekter eller ikke, og uavhengig av andelen TONO-forvaltede musikkverk som er brukt. Når vi her ser på medianvederlaget betalt fra de ulike typene konsertarrangører, må man dermed ha i bakhodet at størrelsen på vederlaget vil variere etter billettinntektene fra den enkelte konserten, eller etter antall tilhørere.

Av Figur 3-4 ser vi at det var eventbyråer som betalte mest til TONO per konsert i 2023. Medianbeløpet disse betalte var på 4 664 kroner til TONO per konsert. Videre var medianbeløpet betalt av festivaler, kulturhus, orkester og kor og arrangører i kategorien «live scene» på henholdsvis 2 147, 1 510, 1 350 og 1 251 kroner.

Figur 3-5: Median TONO-vederlag per konsert fordelt på type konsertarrangør fra 2018 til 2023

N= 20 033 fremføringer i 2018, 25 488 i 2019, 14 531 i 2020, 14 531 i 2020, 15 023 i 2021, 18 434 i 2022 og 18 116 i 2023. Note: Vi baserer analysen på antall fremføringer. For 6 957 observasjoner i 2018, 4963 i 2019, 3 197 i 2020, 2 741 i 2021, 3 053 i 2022 og 4 754 i 2023, er fremføringer ikke oppgitt, og disse observasjonene er derfor utelatt i analysen. *) Annet inkluderer blant annet kirker, museer/kunstutstillinger, skole/utdanning, transport og hotell. Alle tall er omregnet til 2023-kroner. Kilde: Priskalkulatoren SSB og TONOs interne database.

Når vi ser på utviklingen over tid, ser vi av Figur 3-5 at medianvederlaget fra eventbyråer stort sett har holdt seg stabilt i perioden 2018 til 2023, med unntak av 2020 og 2021 (koronapandemi), hvor vederlaget halverte seg. For festivaler, har medianvederlaget vært noenlunde stabilt rundt 2 000 kroner i perioden, med unntak av årene med koronapandemi. Kulturhus betalte noe lavere vederlag i 2022 og 2023 enn årene før pandemien, og for orkester og kor er denne forskjellen betydelig. Før pandemien, i 2019, var median TONO-vederlag per konsert fra orkester og kor på 2 679 kroner, mens det var på 1 350 kroner i 2023, som er en halvering. Konsertarrangører i kategorien «live scene» betalte mer eller mindre det samme i 2023 som de gjorde i 2019, men mindre enn de gjorde i 2021 og 2022.

3.2 Utbetalinger fra konserter i Norge til norske opphavere

Av de om lag 30 000 opphaverne som fikk utbetaling fra TONO i 2023, fikk 9 757 utbetaling helt eller delvis som følge av konserter i Norge (33 prosent) (Figur 3-6). Merk at tallet trolig er underestimert, da vi ikke har tilgang til data om utbetalinger fra TONO som kommer fra konserter i utlandet. Tallene vi studerer her er dermed utelukkende basert på opphaveres TONO-inntekter i 2023 fra konserter i Norge.

Blant opphaverne som fikk TONO-utbetaling fra konserter i Norge lå medianutbetalingen fra konserter i Norge på 1 210 kroner.

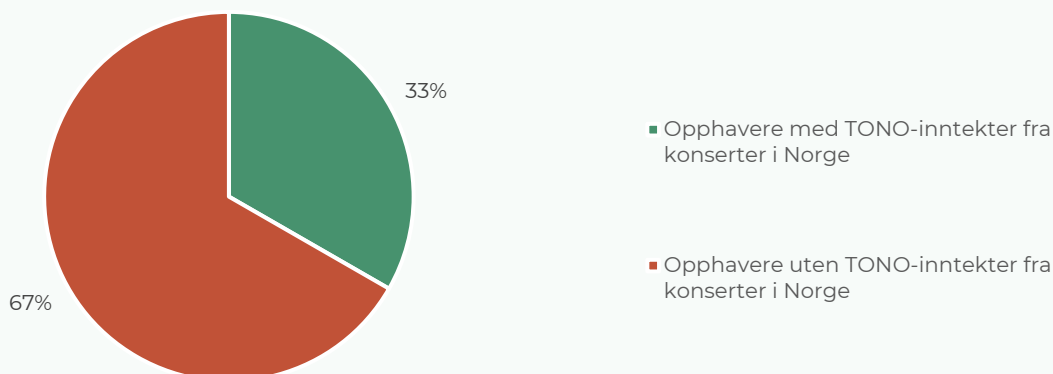
Av Tabell 3-1 ser vi at for de 33 prosentene som fikk TONO-utbetaling i 2023 helt eller delvis som følge

av konserter i Norge, utgjorde median konsertandel av TONO-utbetalingen 48 prosent. Når vi deler inn i intervaller for TONO-utbetalingen, ser vi at konsertandelen var relativt viktigst for de 5 508 opphaverne som fikk under 5 000 kroner totalt i TONO-utbetaling i 2023. For disse kom 55 prosent av TONO-inntekten fra konserter i Norge, regnet som median. Det betyr at de øvrige 45 prosentene av TONO-inntekten deres kom fra andre kilder, som for eksempel online, radio eller utland.

Videre ser vi at betydningen av TONO-utbetalingen fra konserter i Norge minker gradvis i takt med at intervallet for TONO-utbetalingene øker. For de 1 739 opphaverne som fikk mellom 10 000 og 35 000 kroner totalt i TONO-utbetalinger i 2023, kom 41 prosent fra konserter i Norge, regnet som median. Det betyr at de øvrige 59 prosentene av deres TONO-utbetaling kom fra andre kilder.

For opphaverne som fikk over 500 000 totalt i TONO-utbetalinger i 2023, kom 8 prosent fra konserter i Norge, regnet som median. Det betyr at de øvrige 92 prosentene av deres TONO-inntekt kom fra andre kilder.

Figur 3-6: Fordeling av norske opphavere som fikk utbetaling fra TONO i 2023

Note: N = 29 297. Vi regner medlemmer som komponister og tekstforfattere. Vi utelukker musikkforlag, AS-registrerte selskap for opphavere, og arvinger til avdøde opphavere i tilfellene hvor det er flere enn én arving. Kilde: TONOs interne database.

Tabell 3-1: Median konsertandel for ulike inntektsintervaller blant opphavere som fikk TONO-utbetaling i 2023 fra konserter i Norge

TONO-utbetaling i 2023	Antall medlemmer som fikk TONO-utbetalinger fra konserter i Norge	Median konsertandel
Under 5 000 kroner	5 508	55 %
Mellom 5 000 og 9 999 kroner	1 245	49 %
Mellom 10 000 og 35 000 kroner	1 739	41 %
Mellom 35 000 og 100 000 kroner	750	38 %
Mellom 100 000 og 500 000 kroner	433	21 %
Over 500 000 kroner	82	8 %
Totalt	9 757	48 %

Note: Vi regner medlemmer som komponister og tekstforfattere. Vi utelukker musikkforlag, AS-registrerte selskap for opphavere, og arvinger til avdøde opphavere i tilfellene hvor det er flere enn én arving. Kilde: TONOs interne database

4. Referanser

Kultur- og likestillingsdepartementet, 2022. *Lov om opphavsrett til åndsverk mv. (åndsverkloven)*. [Internett]
Available at: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-15-40>
[Funnet 2024].

Stampe, P. et al., 2023. *Kunst i tall 2022*, Oslo: Kulturdirektoratet.

TONO, 2023. *Vedtekter*. [Internett]
Available at: <https://www.tono.no/om-tono/regler-og-rammeverk/vedtekter/>
[Funnet 2024].

TONO, 2024. *Konsert og event*. [Internett]
Available at: <https://www.tono.no/kunder/konsert-event/>
[Funnet 2024].

TONO, 2024. *Årsrapport 2023*, Oslo: TONO.

oslo**economics**
www.osloeconomics.no

E-post og telefon:
post@osloeconomics.no
+47 21 99 28 00

Besøksadresse:
Klingenberggata 7A
0161 Oslo

Postadresse:
Postboks 1562 Vika
0118 Oslo